Zon op Dijken

Publieke samenvatting / Public summary

Aanleiding

We staan aan de vooravond van een grootschalige uitrol van hernieuwbare energiebronnen zoals wind en zon. Daarbij wordt doorgaans uitgegaan van 66% energie uit wind en 33% energie uit zon. Het klimaatakkoord voorziet 21 GWp aan PV capaciteit op land tegen 2030. Dat is 7-maal het huidige vermogen aan PV installaties in Nederland. Het gebruik van landbouwgebied voor het plaatsen van zonneparken ligt voor de hand maar Nederland wil landbouwgebied en natuurgebied maximaal ontzien. Het klimaatakkoord benadrukt daarom ook dat bijzondere inspanningen nodig zijn om PV installaties maximaal te integreren met gebouwen en de infrastructuur. Dat was de aanleiding voor Rijkswaterstaat (RWS) en de verschillende lokale Waterschappen in Nederland om te onderzoeken hoe de dijken kunnen worden benut voor de opwekking van hernieuwbare energie. Nederland heeft ongeveer 17.000 km dijken en een voorstudie heeft uitgewezen dat deze dijken een potentieel bieden van 11 GWp aan PV systemen zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van landbouwgebied.

Doelstelling

Het doel is te onderzoeken onder welke omstandigheden PV systemen kunnen worden geplaatst op dijken. Dijken beschermen NL tegen water, de primaire functie van dijken is het keren van water. Er zijn verschillende types dijken, zoals primaire en regionale keringen. Elke dijk in NL heeft een veiligheidsnormering, afhankelijk van de functie van de dijk. Een eerste inschatting van RWS en de Waterschappen heeft uitgewezen dat klassieke zonnepark systemen niet voldoen omdat zij

Projectinformatie / Project information

Projectnummer / Project number
TEUE318002
Subsidiebedrag / Grant amount
€ 654.083,00

Algemene informatie / General information

Penvoerder / Secretariat
Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Publicaties en materialen / Publications and attachments

- **05.03.2024**

  Eindrapport TEUE318002

Volg Topsector Energie op X / Follow Topsector Energie on X

@TSEnergie

erosievorming in de hand werken hetgeen de veiligheid van de dijk in het gedrang kan brengen. Naast het aspect veiligheid spelen de landschappelijke inpassing en de impact van PV systemen op de biodiversiteit een rol. Dijken vervullen verschillende functies. In dit onderzoek wordt bekeken of er een functie aan toe kan worden gevoegd: productie van zonne-energie. We onderzoeken hoe PV systemen moeten worden aangepast en testen dit in een proeftuin op 2 dijk-locaties die door de Waterschappen ter beschikking worden gesteld. Dit sluit aan bij Urban Energy programmalijn 3a: inpassing van PV systemen in publieke ruimte teneinde beschikbare ruimte in NL optimaal te benutten voor de opwekking van hernieuwbare ene

Korte omschrijving

Het project is opgebouwd uit 2 delen. In een aanloopfase gaan TNO(SEAC) en de PV installatiebedrijven aan de slag met de bekommernissen van de Waterschappen om systemen uit te werken die kunnen voldoen aan de dijk-specifieke criteria rond veiligheid, onderhoud, landschappelijke inpassing en biodiversiteit. Dit zal gebeuren in nauwe samenspraak met experten van de Waterschappen maar eveneens met experten van de WUR en Deltares voor de criteria met betrekking tot het gras en de ondergrond van dijk. Daarna zullen de voorgestelde ontwerpen worden uitgetest in proeftuinen op dijken die door de Waterschappen ter beschikking worden gesteld. Er zullen onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring testen plaatsvinden op een inlandse dijk van het Waterschap Zuiderzeeland alsook op een waterkerende dijk van het waterschap Scheldestromen. Beide locaties bieden specifieke omstandigheden om de impact van de PV systemen op de dijk te testen.

Resultaat

Het project moet richtlijnen opleveren die de basis vormen voor het vergunningsbeleid dat Waterschappen alsook gemeentelijke en provinciale overheden kunnen hanteren bij de beoordeling van aanvragen om zonneparken te realiseren op dijken.

Het moet heel duidelijk zijn onder welke omstandigheden de inpassing van zonneparken op dijken de veiligheid van en de biodiversiteit op de dijk niet in het gedrang brengen en onder welke voorwaarden dit kan rekenen op een draagvlak bij omwonenden. In de proeftuinen zullen parameters worden gemeten die toelaten om dit te kunnen beoordelen voor zoveel mogelijk dijktypes en locaties in Nederland.

De data in deze applicatie is afkomstig van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en wordt in samenwerking met de Topsector Energie ontsloten.
Voor meer informatie over de Topsector Energie, ga naar **www.topsectorenergie.nl**.

Voor meer informatie over de TSE / Energie-Innovatie regelingen die RVO aanbiedt, ga naar **www.rvo.nl/tse**.